№ 83. Czwartek 10. Kwietnia 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

# GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. - - Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

## Monarchya Austryacka.

### Rzecz urzędowa.

*(Ofiary na dotkniętych powodzią.)*

Dla powodzią dotkniętych mieszkańców Powiśla, w obwodzie Tarnowskim, złożyli w magistracie kr. st. miasta Lwowa:

P. T. ks. opat Antoni Manastyrski 10 zł., ks. kan. J. Gałdecki 2 zł., ks. kan. Mosing 5 zł., konwent OO. Dominikanów 5 zł., A. P. 10 zł., E. Korytowski 5 zł., Turkułł 5 zł., M. Penther 1 zł., T. Z. 20 c., M. Kabat 1 zł., Ds. 1 zł., M. 1 zł., Rucker 1 zł., J. Drexler 1 zł., Franciszek Sidorowicz 1 zł., Pollo i Spółka 1 zł., Ludwika Pfaff 1 zł., Piotr Madejski 2 zł., K. S. 2 zł., Dr. Pick 1 zł., Hauenschild 1 zł., N. N. 1 zł., Wohlfeil 1 zł., Teresa Home 1 zł., Adam Michalski 1 zł. Józef Smutny 1 zł., Dr. Krzeczunowicz 2 zł., Wł. Dulęba 1 zł., N. N. 30 c., Alojzy N. 1 zł., W. Chomiński 1 zł., Winckler 1 zł., Dr. Mahl 1 zł., Józef Malinowski 1 zł., Ettmayer 1 zł., Szemelowski 1 zł., Dr. Minasiewicz 1 zł., Towarnicki 1 zł., Ohanovich 1 zł., Kasperowska 1 zł., Czuczawa 2 zł., Franciszek Wolski 3 zł., Konstanty Stupnicki 50 c., Ignacy Kraus 50 c., Stanisław Danek 50 c., Rodakowski 1 zł., Dr. Czerniański 1 zł., Ignacy Dominik Lewakowski 5 zł., Caliga 20 c., Michał Sander 2 zł., Nagel 1 zł., Dr. Nowiński 5 zł. P. P. 2 zł., Nr. 327 m. 50 c., N. N. 50 c., Scheibenreiter 1 zł., N. N. 1 zł., Franciszka Titz 2 zł., A. Bader 1 zł., Stoppel 1 zł., N. N. 30 c., Jan Gołębski 2 zł., Anna Gabriel 1 zł., S. H. 30 c., F. Knauer 70 c., Lunda 1 zł., J. M. Menkes 50 c., M. W. Ettinger 1 zł., Adler i Landes 50 c., Z. Bach 30 c., Salamon Dubs 20 c., Chaim A. Fraenkel 10 c., E. S. Meller 30 c., Stowarzyszenie księgarzy i drukarzy i t. d. 24 zł. 50 c., Stowarzyszenie introligatorów 8 zł. 45 c. w. a.

## Telegramy.

**Berlin**, 7. kwietnia. Dzisiejsza *Sternzeitung* dowiaduje się, że dnia 10. b. m. zbierze się z najwyższego rozkazu i zgodnie z życzeniem ministra wojny komisya złożona z jenerałów, by się naradzić nad dalszem zmniejszeniem budżetu wojennego, na jakie zezwala dzisiejsze stanowisko wojskowe. Minister wojny i jeden z członków ministeryum państwa będą brać udział w tych obradach, a prezydencyę obejmie jenerał Wrangel. — Ten sam dziennik powiada, że sejmowi przedłożony będzie nietylko budżet z roku 1862 z większem poszczególnieniem rubryk, ale zarazem także specyalnie ułożony budżet na rok 1863, tudzież, że sejmowi nie będzie proponowane żadne podwyższenie podatków, ale owszem zamyśla rząd za pomocą oszczędzeń znieść od lipca 25% dodatek do podatku dochodowego. Żadne szczególnie ważne projekta ustaw nie będą wniesione w ciągu sesyi letniej, prócz kilku wniosków względem zmian w taryfie. Zamiarem rządu jest, zaprowadzić w interesie klasy pracującej rozmaite ulgi w sprzedaży najpotrzebniejszych artykułów żywności, a to zupełnem zniesieniem ceł zbożowych i znacznem zniżeniem podatku przywozowego od ryżu, bydła rzeźnego i mięsa. Z tego samego względu pragnie rząd zniżyć jeszcze więcej opłaty górnicze w najbliższych trzech latach, a to o 1% w każdym roku, by poprzeć krajową fabrykacyę żelaza w obec konkurencyi zagranicznej. Nakoniec ma być wniesiony projekt względem redukcyi portoryi na korespondencye wewnątrz państwa; tylko cena soli ma być podniesiona do dawnej wysokości, a nadwyżka tego dochodu użyta będzie na powiększenie floty pruskiej.

## Przegląd polityczny.

**Lwów**, 10. kwietnia. Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 7. b. m. Jego Exc. p. minister Lasser odpowiedział na interpelacyę dep. Rogawskiego, w przedmiocie postępowania sądów w Galicyi wniesioną. Następnie izba wysłuchała sprawozdanie wydziału do prawa o podatku konsumcyjnym na wino i mięso. Że zaś Jego Exc. p. minister Plener oświadczył, iż projekt do prawa w tym przedmiocie przez rząd złożony cofa, i nowy projekt, życzenia wydziału więcej uwzględniający, zaraz po świętach Wielkanocnych złożyć nie omieszka, przeto izba przechodząc do porządku dziennego, ograniczyła posiedzenia swe do wysłuchania relacyi wydziału petycyi, a przyjmując wnioski wydziału, dalsze swe posiedzenia na środę 9. b. m. wyznaczyła.

Dzienniki francuskie pełne są pogłosek o postępowaniu margrabi de Lavalette w Paryżu i o zwycięstwie, które odnieśćby miał w gabinecie cesarskim nad jenerałem Goyon, który w skutek tego miałby być z Rzymu odwołany. Wymieniają nawet kilku jenerałów francuskich, jako domniemywanych jego następców. Zdaje się jednak, że margrabia Lavalette wkrótce do Rzymu powróci, a jenerał Goyon z niego nie wyjedzie, lecz jak dotąd zostanie przy dowództwie korpusu okupacyjnego. Mniemane poróżnienie między pp. Lavalette i Goyon prostym jest podobno dziennikarskim wymysłem; zdaje się, że rząd francuski pierwszego jedynie do Paryża powołał, ażeby szczegółowych od niego zażądać wyjaśnień, pod względem istotnego położenia rzeczy w Rzymie. Również nie zdaje się podobną do prawdy wieść, jakoby jenerał Goyon odebrać miał rozkaz ścisłego strzeżenia granic państwa rzymskiego i przeszkadzanie powstańcom neapolitańskim w napadach na wojsko piemonckie. Obecny stan rzeczy w południowych stronach włoskiego półwyspu za nadto dogadza widokom francuskiego Imperializmu, ażeby kroki jakie, ku jego zmianie dążące, poczynić miał.

Wyprawa mexykańska stała się źródłem nie małych dla rządu francuskiego kłopotów. Z oświadczeń ministrów w parlamencie angielskim wynika, że Anglia, zgadzając się na konwencyę w Soledad, wojska swe stanowczo z Mexyku wyprowadzi. Postępowanie zaś Hiszpanii ciągłą dotąd jeszcze jest zagadką. Tak więc na Francyę spadł cały ciężar wyprawy, ogromne sumy pieniężne pochłaniającej, i już z tego powodu niedogodnej, że w braku telegraficznych komunikacyi rozkazy z Francyi przesłane za późno zwykle przybywają; cały więc zarząd wyprawy oddany być musi w ręce dowódzców, którzy nie zawsze myśl rządu przeniknąć zdołają; jak tego odebranie pełnomocnictwa dyplomatycznego admirałowi Jurien świeżym jest dowodem.

Statki pancerne i wielkie ich znaczenie w walkach morskich parlament angielski tak mocno niepokoją, że rozprawy jego toczą się po wielkiej części o przedmiotach technicznej strony marynarki dotyczących. Paryski zaś dziennik *Journal des Débats* wystąpił z artykułem z techniczną znajomością rzeczy pisanym a dowodzącym, iż działa gwintowane w marynarce amerykańskiej dotąd nie używane przebiją i zniszczą najgrubszy nawet pancerz i żelaza. Zdawałoby się więc, że nowe jeszcze doświadczenia skuteczność statków pancernych sprawdzić muszą, zanim floty europejskie blachami żelaznemi okryte zostaną.

O działaniach Omera Baszy przeciwko powstańcom w Turcyi europejskiej, sprzeczne ciągle nadchodzą wiadomości. Niektóre z dzienników paryskich zamieściły telegram z doniesieniem, iż Łukasz Wukałowicz, główny dowódzca powstańców poddał się rządowi tureckiemu a nawet, że objąćby miał jako urzędnik Sułtana rządy nad Sutoryną. Wiadomość podobna, raz już podana, okazała się mylną. Z drugiej strony zdawałoby się, że Serbia dąży ku zupełnemu wyłamaniu się z pod zwierzchnictwa Porty otomańskiej. Turcya, którą pożyczka Angielska znacznie na siłach wzmocniła, osadziła granice Serbii znacznym korpusem wojska i podobno praw swoich orężem dobijać się zamyśla.

W Grecyi powstanie dotąd nie uśmierzone i chociaż izba deputowanych rządowi przychylna przy zawarciu swych posiedzeń milion drachm zawotowała, jako fundusze na stłumienie powstańców, to jednak Nauplia dotąd jeszcze się trzyma a nieukontentowanie w całym kraju ma być tak wielkie, że nowych wybuchów obawiać się można.

Rząd rosyjski wyznaczył komisyę do ułożenia kodexu kryminalnego dla Królestwa Polskiego, zastosowanego do potrzeb i pojęć mieszkańców, czemu snać kodex rosyjski w roku 1842 zaprowadzony nie odpowiada. Komisya ta wypracować ma zarazem osobny kodex zbrodni i przekroczeń politycznych i zaprojektować właściwe w sprawach tych postępowanie, tak ażeby na przyszłość zaprowadzenie stanu oblężenia nie było już potrzebnem.

## Sprawy krajowe.

Protokół jedenastego posiedzenia rady miejskiej odbytego na dniu 4. lutego 1862 r. — Prezydujący pan burmistrz miasta.

(Dokończenie.)

II. We wszystkich większych miastach Europy a nawet we wszystkich stołeczno-prowincyonalnych państwa austryackiego, chociaż wiele z nich jest mniejszych i mniej ludnych jak Lwów, istnieją szkoły rękodzielnicze i handlowe; Lwów w tej mierze pozostał za innemi miastami, gdyż gmina dla tych szkół tyle pożytecznych a nawet potrzebnych, dotąd nic nie zdziałała.

Istnieją wprawdzie we Lwowie takie szkółki, ale są to zakłady czysto prywatne, gdyż szkółka handlowa utrzymywana jest ze składek kupców, a rękodzielnicza ze składek cechów, a jako instytucye czysto prywatne rozporządzające tylko szczupłemi funduszami, nie mogą rozwinąć się do tego stopnia, jaki jest potrzebny do kształcenia kupców i rzemieślników; owo zaś kształcenie młodzieży w tych zawodach dla miasta naszego jest nader potrzebnem ku podniesieniu kupiectwa i rękodzielnictwa, aby stanęło na równi, a przynajmniej zbliżyło się do stopnia, na którym stoją te zawody w innych miastach tak Europy jak i w państwie Austryackiem. Dowodem zaś, że tak kupiectwo jak rękodzielnictwo stoją u nas na niższym stopniu, jak po innych wielkich miastach, jest okoliczność, że przy wzmagającej się teraz konkurencyi innych miast, u nas kupiectwo i rękodzielnictwo podupadają, czego niezbitym dowodem są tak liczne ostatniemi czasy bankructwa.

Wnosi zatem komisya budżetowa: Rada miejska uchwali:

*a)* we Lwowie mają być utworzone jako instytucye gminne szkoła handlowo-rzemieślnicza,

*b)* sekcya V. wyrobi i radzie miejskiej przedłoży projekt względem przeprowadzenia powyższej uchwały utworzenia we Lwowie szkoły gminnej dla handlu i rękodzieł z uwzględnieniem i spożytkowaniem już istniejących szkół jako instytucyi prywatnych,

*c)* na ten cel (z uwzględnieniem, że w roku 1862 już pierwsze półrocze upłynęło) przyjąć do budżetu na rok 1862, kwotę 500 zł.

Przy tym wniosku wywiązała się dyskusya, w której brali udział: radny ks. Ostrowski nie przeczył, że uzupełnienie gimnazyum polskiego byłoby z korzyścią dla kraju, utrzymywał jednak, że głębiej w obowiązku gminy leży i daleko potrzebniejsze jest pomnożenie szkół ludowych w mieście Lwowie, gdyż istniejące dwie szkoły główne są tak przepełnione, iż nie możliwem jest dla nauczycieli starannie dzieci rozwijać, gdyż zaledwie raz na tydzień do każdego z nich zbliżyć się mogą. Troskliwi rodzice są tedy zmuszeni osobno nauczycieli dla swych dzieci utrzymywać, koszta tedy podwójne, i gminy i pojedyńczych familii, a w rezultacie uczą się w domu, przynosząc ze szkoły tylko świadectwa z nauk w domu pobieranych.

Co do szkoły handlowo-rzemieślniczej powoływał się mowca na istniejącą, którą polepszyć należy i wzywał panów radnych, by swym wpływem u obywateli tutejszych wyjednali, by młodzież rzemieślnicza do regularnego uczęszczania pobudzić; wniósł tedy radny ks. Ostrowski:

by poprzód, zanim do uzupełnienia gimnazyum gmina przystąpi, utworzyć jeszcze dwie główne szkoły, i w nich profesorów lepiej dotować, by można wykształceńszych ku temu celowi ludzi dostać.

Zdanie powyższe popierał radny p. Adamski przydając, że gimnazyum jest instytucyą krajową, z których obywateli miejscy nie wychodzą a wedle zasad organizacyi szkół do kreowania lub uzupełnienia gimnazyum, rząd z funduszu kraju całego przyczynić się powinien.

Radny p. dr. Lunda pragnął wniosek komisyi budżetowej odesłać poprzód do sekcyi V. do rozpoznania, tymczasem zaś w budżecie wydatek przyjąć, w zasadzie jednak nic nie orzekać.

Radny p. Armatys, dalej pp. Boczkowski, Slaski, Zuccani i sprawozdawca bronili wniosku komisyi budżetowej, utrzymując, że tak samo jak uzupełnienie gimnazyum polskiego jest potrzebne, co i pp. radni Ostrowski i Adamski uznają, tak oni uznają za potrzebne pomnożenie szkół ludowych i nic przeciw temu nia mają, by rada m. do zbadania w tym celu przedłożyć się mającego projektu przystąpiła, lecz nie przepuszczali mowcy, by rada m. uzupełnienie gimnazyum aczkolwiek bezsprzecznie potrzebne odrzuciła dlatego, że i pomnożenie szkół ludowych jest potrzebnem.

Pan prezydujący poddał tedy powyższe wnioski w streszczeniu pod uchwałę:

Zgromadzenie przyjęło znaczną większością głosów wniosek komisyi budżetowej tak co do uzupełnienia gimnazyum polskiego jak i szkoły handlowo-rzemieślniczej, w skutek tego rubrykę 30 na kwotę 36.325 zł. obliczoną zatwierdziło.

Nad wnioskiem zaś radnego ks. Ostrowskiego jako odrębnie wypracować się mającego dalej nieobradowano.

Rubryka 31 rozchodu.

Wydatki dobroczynności, obejmujące zapomogi dla biednych i wsparcia dla rozmaitych zakładów dobroczynnych, obliczone w kwocie 11.070 zł, zatwierdziło zgromadzenie bez zmiany.

Rubryka 32 rozchodu.

Wydatki na uroczystości obliczone w kwocie 200 zł. przyjęło zgromadzenie bez dyskusyi.

Rubryka 33 rozchodu.

Wydatki rozmaite obejmujące częściowe na miasto przypadające koszta na konstrukcyi dróg krajowych Rohatyńskiej i Lubinskiej, obliczone w kwocie 4000 zł., zatwierdziło zgromadzenie bez uwagi.

Rubryka 34 rozchodu.

Prowizye od kapitałów dłużnych w kasie oszczędności Pragskiej i Lwowskiej obliczone w kwocie 8970 zł., przyjęło zgromadzenie bez dyskusyi.

Ostatnia rubryka 35 rozchodu.

Wydatki nadzwyczajne obejmujące:

Koszta urządzenia sali radnej do obrad jawnych, zakupno kilku realności na rzecz miasta, przebudowanie jatek bramy bosackiej na pikietę ogniową, wymórowanie domu dla strażnika góry piaskowej, budowla domu myjniczego na rogatce Janowskiej i przy dworcu kolei, obliczone w zbliżeniu na 26.200 zł., zatwierdziło zgromadzenie z tą uwagą, że gdyby w jakiej subrubryce utworzony kredyt nie był dostateczny, to z innej uzupełniło go można.

W zestawieniu tedy wszystkich rubryk wypływa
dochód . . . . . . . . . . 520.374 zł.
wydatki w kwocie . . . . . . 597.197 zł.
niedobór . . . . . . . . . . 76.823 zł.

Co do całości budżetu nic nie nadmieniło zgromadzenie.

Następnie przedłożone zostały budżety funduszów odrębnych pod zarządem miasta zostających.

*a)* Fundusz dla kalek:

Dochód ze wsi Malechowa i Skniłówek, z realności w mieście położonych, z kapitałów, obliczony razem w kwocie 10.155 zł.

Wydatki:

Administracya dóbr, realności miejskich, utrzymanie zakładu św. Łazarza, obliczone w kwocie . . . . . . . . . . 10.050 zł.

Zwyżka tedy . . . . . . . . . . . . . . 100 zł.

przyjęło zgromadzenie bez zmiany.

*b)* Fundusz Franciszka Józefa dla rzemieślników lwowskich.
Przychód od kapitału . . . . . . 812 zł.
Wydatki na administracyę . . . . . 420 zł.
Zwyżka kapitalizująca się . . . . . 292 zł.

*c)* Fundusz dziewcząt sierót miejskich.
Przychód od kapitału . . . . . . . . . . . 530 zł.
Wydatki na utrzymanie sierót na świecie . . . 520 zł.
Zwyżka kapitalizująca się . . . . . . . . . 10 zł.

*d)* Fundusz inwalidów.
Przychód z kapitału . . . . . . . . . . . . 725 zł.
Wydatki na utrzymanie ośmiu inwalidów Lwowian 672 zł.
Zwyżka kapitalizująca się . . . . . . . . . . 55 zł.

Nakoniec

*e)* Fundusz chłopców sierót.
Przychód z kapitału . . . . . . . . . . . . . 1550 zł.
Wydatki na stypendya dla sierót u rzemieślników umieszczonych . . . . . . . . . . . . . . . . . . 1550 zł.

przyjęło zgromadzenie bez uwagi.

Fundusz Singera na stypendya dla uczniów medycyny.
Procenta dają przychód . . . . . . 215 zł.

Dla uciążliwych obowiązków przez testatora na stypendystów włożonych nie jest to stypendyum od lat kilku obsadzone.

Komisya budżetowa wnosi tedy, by sekcya V. zastanowiła się nad zapisem, przedłożyła radzie miejskiej sprawozdanie, w jaki sposób wolę testatora wypełniając uciążliwość złagodzićby można.

Zgromadzenie przyjęło wniosek jednomyślnie.

Ostatni fundusz ś. p. Franka ku wsparciu nowożeńców daje przychód z procentów 5 zł. 55 c.

Zgromadzenie przyjęło z tą uwagą, by przez probostwa wezwać ubogich nowożeńców do zgłoszenia się.

Na tem obrady nad budżetem zakończono.

Na wniosek radnego p. Dr. Maciejowskiego wyraziło zgromadzenie uznanie dla komisyi budżetowej, a mianowicie dla jej sprawozdawcy p. Dr. Sękowskiego za tyle trudów przy sprawdzeniu budżetu łożonych, za które pan sprawozdawca imieniem komisyi najuprzejmiej podziękował.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 8mej wieczorem.

*Kröbl* r. w.

*Tomasz Turasiewicz*, r. wł. *Krechowiecki* r. wł.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 7. kwietnia.)

Przewodniczcy prezes dr. Hein.

Na ławicy ministeryalnej zajęli miejsca pp. Mecsery, Plener, Lasser, Degenfeld i naczelnicy sekcyjni Rizy i Hock.

Jego Exc. p. minister Lasser odpowiada na interpelacyę dep. Rogawskiego w miesiącu marcu do ministeryi stanu i sprawiedliwości wystosowaną w przedmiocie czynności sądów śledczych w Galicyi ludność, według twierdzenia interpelanta zatrważających. Pan minister prostuje motywa niektóre interpelacyi, odczytuje ustępy z pieśni narodowych polskich, które nie można uważać jako niewinne, ale raczej jako podburzające przeciwko jedności państwa; kładzie nacisk na to, że pobłażanie przywódzców więcej jeszcze ośmielało, nadal przeto miejsca mieć nie będzie. Ministeryum ma zupełną świadomość o czynności sądów w Galicyi, z powodu śpiewania pieśni nikt jeszcze nie został pociągniony pod śledztwo sądów karnych, tylko zbrodnicze demonstracye śledztwu temu ulegają. Rząd pochwala postępowanie sądów. Dobrze myśląca ludność nie potrzebuje żadnego uspokojenia; źle zaś myślących zaspokoićby jedynie mogło zapewnienie, iż karygodne czyny agitatorów zostaną bezkarnie puszczone, a podobnego oświadczenia nikt od rządu domagać się nie będzie.

Pan minister wraca jeszcze do mowy dep. Zyblikiewicza na posiedzeniu z dnia 21. lutego względem ukarania niektórych obywateli lwowskich i krakowskich. Pan minister dowiódł aktami, że skazanie na karę nastąpiło na mocy decyzyi kolegialnej, a nie prezydyalnej, jak to dep. Zyblikiewicz mylnie twierdził.

Na porządku dziennym znajduje się sprawozdanie wydziału o podatku konsumcyjnym za wino, moszcz i mięso.

JE. p. minister skarbu cafa projekt rządowy z oświadczeniem, że jeszcze w ciągu tej sesyi przedłożony zostanie nowy projekt, życzenia wydziału uwzględniający.

Dep. Gros i dep. Kaiser podnoszą wnioski wydziału z powodu, iż rozporządzenie z dnia 12go maja obecnie obowiązujące wielkie wywołało nieukontentowanie, któreby projekt wniesiony usunąć mógł; żądają więc, ażeby przedmiot ten jako dostatecznie zgłębiony bezzwłocznie pod obrady wzięty był.

Prezes stosownie do regulaminu żąda wniosku na piśmie. W tym celu posiedzenie na 10 minut zawieszone zostało.

Po rozpoczęciu posiedzenia p. minister skarbu oświadcza, iż nowy projekt na jednem z pierwszych posiedzeń po świętach wielkanocnych z pewnością wniesiony będzie. W skutek tego zapewnienia dep. Gros wniosek swój cofnąć postanowił.

Następnie izba przystąpiła do wysłuchania relacyi wydziału petycyjnego, i wszystkie jego wnioski przyjęła.

Prezes zawiadamia izbę, iż wkrótce złożone będą relacye wydziału finansowego, poczem posiedzenie do środy odroczone zo-

stało. Na porządku dziennym znajduje się sprawozdanie wydziału o przekazaniu sądownictwa władzom policyjnym i politycznym.

## Francya.

**Paryż**, 5. kwietnia. (Wiadomości bieżące.) Zdaje się, że pomimo usiłowania stronnictwa klerykalnego p. Lavalette na dworze paryskim zwycięstwo nad jen. Goyon odniesie. PP. Lavalette i Thouvenel działają wspólnie i energicznie. W gruncie rzeczy nic się jednak nie zmieni, bo zawsze status quo zachowany będzie.

*Monitor* z dnia 4. kwietnia ogłasza konwencyę konzularną między Francyą a Hiszpanią pod dniem 7. marca zawartą i ratyfikowaną.

Akademia francuska obrała p. Oktawiana Feuillet na miejsce zmarłego poety Scribe. P. Feuillet miał za sobą 21 głosów; konkurent jego Emile Doucet tylko 10.

(Sprawa mexykańska.) Konwencya w Soledad z rządem mexykańskim zawarta, przeciwną jest, jak *Monitor* powiedział, godności Francyi i dlatego ratyfikowaną nie będzie. Cesarz bardzo jest zagniewany i mówią, że w własnoręcznym liście admirała Jurien nieukontentowanie oznajmił. Jak rząd hiszpański względem jenerała Prim postąpi, wiedzieć jeszcze nie można; wiadomo tylko iz usiłują wszelkiemi sposobami przekonać go, że zawarta konwencya była przedwczesną. Gabinet Tuileryi spodziewał się, że jenerał Lorencez dość wcześnie przybędzie ażeby przeszkodzić wykonaniu konwencyi. Dzisiejszy jednak *Monitor* donosi według depeszy z Veracruz, że jenerał dopiero 5. marca przybył, wykonaniu zatem konwencyi przeszkodzić już nie mógł, wszelako właściwych użył środków, ażeby posiłki przybyłe przez miasto tylko przemaszyrowały. Jenerał Lorenzes wziął więc na siebie odpowiedzialność wylądowania wojska, w brew wyraźnemu zastrzeżeniu konwencyi. Korpus expedycyjny francuski miał stanąć, jak *Monitor* mówi, dnia 6. marca w Orizaba, stan zdrowia jego był zupełnie dobry i nie obawiano się przedwczesnego wybuchu żółtaczki. Ciekawą zaś jest rzeczą, co się stanie do dnia 1. kwietnia, w którym to dniu negocyacye o pokój rozpocząć się mają. Nie wiadomo, jak daleko sięgają pełnomocnictwa jen. Lorencez. Zdaje się, że mógł on ignorować konwencyę w Soledad; ale czy również będzie mógł przeciąć rokowania w Orizaba nastąpić mające, to nie jest wiadomem. W razie przeciwnym wydarzyć się może, że pokój zawarty będzie wcześniej, niż instrukcye z Europy przybędą, i gabinet tuilerski będzie go musiał przyjąć lub odrzucić, tak, jak konwencyę w Soledad odrzucił. Mówią, że rozpoczęto negocyacye w Londynie i Madrycie dla poparcia wyprawy mexykańskiej na nowej podstawie.

(Książę Humbert.) Na żądanie dworu turyńskiego wolno będzie księciu Humbertowi, najstarszemu synowi Wiktora Emanuela uczestniczyć ćwiczeniom wojskowym w obozie pod Chalons.

Książę Napoleon udaje się do Londynu dn. 10. kwietnia i zabawić tam ma dłuższy czas w sprawach wystawy.

## Włochy.

(Wiadomości bieżące.) Druga izba piemoncka postanowiła na posiedzeniu swojem z 3. b. m., po zawotowaniu kilku ustaw względem hipotek, stempli i intabulacyi dóbr martwej ręki odroczyć się do końca maja.

Wiadomy okólnik pana Ratazego został dotąd tymczasowo tylko ogłoszony. Zdaje się, że rząd francuski radził w Turynie zaniechać rzeczywistą jego publikacyę, a to dlatego ponieważ uznano w Paryżu, że panu Ratazzemu chodzi w tym okólniku głównie o skompromitowanie polityki francuskiej.

Dzienniki turyńskie głoszą znowu, że Król Wiktor Emanuel odwidzi Neapol, naznaczając termin odjazdu na koniec kwietnia. W tej podróży mają towarzyszyć Królowi pp. Ratazzi i Pepoli. *Indep. belge* sądzi, że podróż ta ma wynagrodzić Neapolitanom odmówione na teraz odwiedziny Garibaldego. Słychać bowiem, że Garibaldi miał na prośbę Ratazzego zaniechać ze względu na Króla zamiar podróży do Neapolu.

## Rosya i Królestwo Polskie.

**Warszawa.** (Doniesienia z Warszawy.) *Dziennik powszechny* podaje gabinetowy rozkaz cesarski do rady stanu, według którego rządowa komisya finansowa, budżet królestwa na rok 1863 przedłoży radzie stanu w miesiącu sierpniu b. r., a rada stanu poda go Cesarzowi do zatwierdzenia najdalej w miesiącu grudniu r. b. — Ma nastąpić rewizya teraźniejszego kodexu karnego i rada stanu ma ułożyć nowy odpowiedni duchowi czasu i obyczajom krajowym; ponieważ, jak się Cesarz w rzeczonem pismie gabinetowem wyraża, kodex teraźniejszy nie odpowiada obyczajom i potrzebom kraju. Ma być także zaprowadzone nowe postępowanie śledcze, i mają być ułożone nowe ustawy dla zbrodniarzy stanu, iżby obwinieni bronić się mogli, a tem samem aby, jak Cesarz się wyraża, nie ogłaszać na przyszłość stanu oblężenia. Cesarz kończy dokument uwagą, aby postępowanie karne mogło być jak najkrótsze, aby jak najmniej wymagało urzędników, i to takich tylko, którzy okażą się godnymi zaufania kraju.

**Petersburg.** (Cenzura.) Z przyczyny nowego urządzenia cenzury w Rosyi, *Jour. de St. Petersb.* podaje notę, która poselstwa zagraniczne zawiadamia, że ponieważ cenzura we wszystkich ministeryach, a więc i w ministeryum spraw zagranicznych zniesioną została, przeto idee w dziennikach wyrażone nie mogą być nadal uważane jako zdania rządu. Cenzura jeneralna przestrzegać tylko będzie uszanowania dla monarchów, rządów i religii.

## Grecya.

(Wypadki powstania.) Z Aten donoszą, że wybuchły między wojskiem rozruchy na wyspach Naxos i Santorynie, które jednak przytłumiła wiadomość, że powstanie na wyspie Syra skończyło się niepomyślnie. Przywódzcy zbiegli na wyspy Jońskie. Cztery parowce z żandarmami pilnują wybrzeży Peloponezu i Argolis. Aresztacye trwają ciągle. Sesya izby miała być zamknięta 31. marca. Reprezentacya ludu, rządowi przychylna, przyzwoliła jednogłośnie milion drachm na pokrycie kosztów, które rząd ponieść musiał z przyczyny powstania w Nauplii — Powstańcy, od czasu jak im ofiarowano amnestyę podzielili się na dwa obozy. Jedni opanowali wyższą twierdzę, która wznosi się nad miastem, drudzy obsadzili miasto, arsenał, magazyny żywności i dolną twierdzę. Grivas przywódzca buntu domaga się bezwarunkowego przebaczenia dla wszystkich; rząd nie przystał na to żądanie. Dn. 26. marca, powstańcy bez względu na zawieszenie broni, z wszystkich bateryi rzęsistym sypali ogniem na obóz królewski. Rząd postanowił chwycić się środków stanowczych, aby koniec buntowm położyć.

## Turcya.

**Konstantynopol.** (Wiadomości bieżące.) Raport finansowy Fuada Baszy ogłoszony został 24. marca i sprawił bardzo dobre wrażenie wykazaniem nadwyżki w sumie 22½ milionów. Śledztwo co do zetknięcia się parowców „Lakonia" i „Kolchis" wykazało tyle, że cała wina spada na paropływ angielski.

(Wypadki w Bośnii.) Względem sytuacyi w Hercegowinie, *Levant* pod dniem 15. marca wyjaśnia w jaki sposób Omer Basza użył zawieszenia broni, które z przyczyny ostrej zimy nastąpić musiało, aby mieszkańców skłonić do układów, i przekonać, że zrzeczenie się zbrojnego oporu i powrót pod władzę sułtańską przyniesie im szczęście. Co do Bośnii wyraża się w sposób następujący:

Mieszkańcy Bośnii postanowili, widać, wstrzymać się od wszelkiego udziału w powstaniu i owszem odpierać wszelkie ruchy. Muzułmańscy mieszkańcy Bośnii wysyłają ochotników do służby wojennej, a nawet księża chrześciańscy występują jawnie przeciw insurekcyi.

Z Raguzy pod dn. 1. kwietnia donoszą drogą telegraficzną, że miasta Croja, Mories, Grebbe i Doglian w Albanii, są spustoszone ogniem i mieczem; ludność turecka wytępiona. Przybyło do Skutari pięć parowców, zapowiadają, ze ich przybędzie jeszcze 12.

(Oświadczenie księcia Czarnogóry.) Książę montenegryński wyprawił do wysokiej Porty odezwę, w której wyraża się przyjaźnie, poleca swoich biednych współwyznawców w Hercogowinie ojcowskiej opiece Sułtana, przyrzeka względem muzułmanów zachowywać się jak należy, i życzy, aby między nim, a dwosułtańskim ustały wszelkie nieporozumienia i aby ludy pod panowaniem Sułtana używały trwałego pokoju.

(Wiadomości bieżące.) Omer Basza zachorował; z Konstantynopola wysłano do niego lekarza. Riza Basza, który dotąd nie przyszedł do siebie, ma udać się do Brusa do kąpiel. W Konstantynopolu aresztowano adwokata greckiego, ponieważ chciał strącić chorągiew poselstwa greckiego. — Na przedstawienie wielkiego wezyra, Sułtan zaniechał dalszą budowę pałacu w Tschevagan, a Fuad Basza z swojej prywatnej szkatuły ofiarował 125.000 fr. Posłowie zagraniczni mają podać do Porty prośbę, aby Europejczykom nadano prawo kupować w Turcyi dobra ziemskie.

## Ostatnie wiadomości.

**Mostar**, 7. kwietnia. Dnia 3. Montenegrynie uderzyli na Spuz, ale odparły ich ze stratą wojska tureckie.

## Wiadomości handlowe.

**Lwów**, 9. kwietnia. Na targ przedwczorajszy przypędzono 231 wołów, mianowicie z Krystianopola 9 i 21 sztuk, z Żółkwi 2 stada po 21 i 18 sztuk, z Przemyślan 2 stada po 4 i 19 sztuk, z Gołogór 12, z Bilki 9, z Cholejowa 13, ze Lwowa 30, z Hodowa 60 a ze Stryja 15 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 118 sztuk na potrzeb miasta a 60 sztuk odeszło koleją żelazną do Wiednia. Na targu płacono za wołu, mogącego ważyć 300 ℔ mięsa i 40 ℔ łoju, 63zł. 50c.; sztuka zaś, którą szacowano na 400 ℔ mięsa i 80 ℔ łoju, kosztowała 103zł. 75c. wal. austr.

### Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. kwietnia.

Hotel europejski: PP. Truskolawski Leonard, z Streptowa. — Lityński Meliton, z Firlijówki.

Hotel angielski: Lubański Marceli, z Mikuliniec. — Sporn Karol, c. k. protomedyk, z Krakowa.

Zajazd Kuhna: Pomazański Andrzej, z Czerca. — Bogusz Adam, z Drohowyża.

## Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 9. kwietnia.

PP. Berezowski Henryk, do Wodnik. — Bogusz Gracyan, do Dusanowa. — Raczyński Włodzimirz, do Zawałowa. — Chłapowski Tadeusz, do Krakowa. — Pawlikowski Mieczysław, do Medyki. — Świerzawski Alexander, do Szczepiatyna. — Hr. Rumerski Franciszek, do Jonina. — Hr. Drohojewski Józef, do Balica. — Nowosielski Wincenty, do Wojtkowiec. — Gołaszewski Wład., do Krakowa. — Daubetzki Baz., c. r. jenerał-major, do Rosyi. — Glixelli Teodor, do Chodarkowiec.

## Spostrzczenia meteorologiczne we Lwowie.

*Dnia 8. kwietnia 1862.*

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0 Reaum | Stopień ciepła według Reaum | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. god. zrana | 330.58 | + 2.4 | 79.0 | półn.-wsch. sł. | jasno |
| 2. god. po poł. | 330.39 | + 7.8 | 44.9 | północny „ | „ |
| 10. god. wiecz. | 330.02 | + 4.6 | 63.1 | „ „ | „ |

## TEATR.

*Dziś*: **„Mnich“**, trajedya w 3 aktach Józefa Korzeniowskiego; przedstawienie amatorskie na korzyść powodzią dotkniętych Nadwiślan.

## Kurs lwowski.

Dnia 9. kwietnia.

| | | gotówką zł. | gotówką c. | towarem zł. | towarem c. |
|---|---|---|---|---|---|
| Dukat holenderski . | wal. austr. | 6 | 25 | 6 | 33 |
| Dukat cesarski . | „ „ | 6 | 28 | 6 | 34 |
| Półimperyał zł. rosyjski | „ „ | 10 | 91 | 11 | 5 |
| Rubel srebrny rosyjski | „ „ | 2 | 9 | 2 | 11 |
| Talar pruski . . . . . . . | „ „ | 2 | — | 2 | 3 |
| Polski kurant i pięciozłotówka . | „ „ | — | — | — | — |
| Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł. | bez kuponów | 79 | 50 | 80 | 13 |
| „ „ „ m. k. za 100 zł. | bez kuponów | 83 | 50 | 84 | 13 |
| Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika | bez kuponów | 208 | — | 210 | 50 |
| Galicyjskie obligacye indemnizacyjne | bez kuponów | 69 | 35 | 69 | 88 |
| 5% Pożyczka narodowa | bez kuponów | 83 | 22 | 83 | 85 |

## Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 9. kwietnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 83 80. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 85; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 825 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 200 30; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

**Listy zastawne.** Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

**Wexlowy.** Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.— — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 fontów szterl. 135.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr —.—.

**Kurs złota.** Dukaty ces. mennicze 6 34 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 133 75

## Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 7 kwietnia

### 1. Dług publiczny.

| A. Państwa. | pien. | towar. |
|---|---|---|
| W austr. wal. po 5% . . | 64 90 | 65 — |
| Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5% | 83 90 | 84 10 |
| Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5% | 83 50 | 83 70 |
| Z r. 1851, ser. B. po 5% | — — | — — |
| Metaliki po 5% . . . | 69 75 | 69 85 |
| Metaliki z proc. od maja do listopada po 5% . . . . | 69 80 | 70 — |
| dtto. „ 4½% . . . | 61 25 | 61 50 |
| dtto. „ 4% . . . . | 54 50 | 54 75 |
| dtto. „ 3% . . . . | 41 50 | 42.— |
| dtto. „ 2½% . . . . | 35.— | 36.— |
| dtto. „ 1% . . . . . | 13 90 | 14.— |
| Przez. do wylos. z r. 1839 | 140 50 | 141.— |
| „ 1854 | 92 25 | 92.75 |
| „ 1860 | 92.50 | 92 90 |
| Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł. . . | 99 — | 99 50 |
| Renty Como po 42 lir. aus. | 16.75 | 17.— |
| Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5% | 67 50 | 68.— |
| „ „ 4½% | 60 50 | 61.— |
| „ „ 4% | 53 50 | 54.— |
| Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½% | 46.50 | 47.50 |
| „ 3% | —.— | 46.— |
| „ 2½% | 45 50 | 46.— |
| „ 2¼% | 38.— | 38.50 |
| „ 2% | 34.50 | 35.— |
| „ 1¾% | —.— | 30.50 |
| dtto. z procent za granicą „ 5% | 67.50 | 68 — |
| „ 4½% | 60 50 | 61.— |
| „ 4% | 53.— | 53.50 |
| **B. Krajów koronnych** | | |
| Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi . | 88 50 | 89.— |
| Wyż. Aust. i Salb. | 86.75 | 87.— |
| Czech . . . . . . . | 87.50 | 88 50 |
| Morawii . . . . . | 90.50 | 91 50 |
| Szlaska . . . . . | 88.— | 88 50 |
| Styryi . . . . . . | 88.— | 88.50 |
| Tyrolu . . . . . | 96.— | 97.— |
| Kar., Krainy. i Wyb. | 87.50 | 88.50 |
| Węgier . . . . . | 71.50 | 72.— |
| Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii . . | 73 75 | 74 25 |
| Galicyi . . | 69.15 | 69 40 |
| Siedmiogr. i Bukow. | 68 25 | 68 50 |
| Lom. wen. poż. z r. 1856 | — | — |
| Wen. pożyczka z r. 1859 | 99 50 | 100 — |
| Dług Tyrolu, Salcburga, Krainy po 5% | 67 50 | 68 |
| „ 4% | 53 50 | 54 |
| „ 3½% | 46 50 | 47 50 |
| „ 3% | 38. | 38 50 |
| „ 2½% | 32. | 32. 0 |
| „ 2% | 25. | 25.50 |
| „ 1¾% | 21.50 | 22.— |

### 2. Stan oblig. domestykaln.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| po 3% za 100 zł. . . | 16.— | 17.— |
| „ 2½% za 100 zł. . . | 14.— | 15.— |
| „ 2¼% za 100 zł. . . | 12.— | 13.— |
| „ 2% za 100 zł. . . . | 11.— | 12.— |
| „ 1¾% za 100 zł. . . | 10.— | 11.— |

### 3. Akcye.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku nar. . . . . . . . | 823 — | 825 — |
| Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. . . . . . . | 198 70 | 198 90 |
| Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł. . . . . . . . | 631 — | 633 — |
| Półn. kol. po 1000 zł. m. k. | 2248.— | 2250.— |
| Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. | 284.— | 285.— |
| Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. | 160.75 | 161 25 |
| Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. . | 133.— | 133 25 |
| Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty | 147.— | 147.— |
| Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%) . . . . . | 277 50 | 278.— |
| Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%) | 211 25 | 211.75 |
| Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. . . . . | 26.— | 28.— |
| dtto. II. emis. po 200 zł. m. k | 81.— | 82.— |
| Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k. . . . . . . | 698.— | 700.— |
| Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. . . . . . | 165. — | 175.— |
| Kol. Bern. Ross. po 200 zł. | | |
| dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . . | — | 200.— |
| Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. . | 159 | 160. |
| Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k . . . | 449 | 450 — |
| Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. . . . | 227.— | 229.— |
| Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. . . . . . | 398.— | 400.— |
| Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . . | 400.— | 402.— |
| Pow. austr. Tow. gaz. po 500 zł. m. k. . . . | 195.— | 200 — |

### 4. Listy zastawne.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% | 103 25 | 103 75 |
| 10 „ 5% | 98 — | 98 50 |
| przeznacz. do los. po 5% | 89 75 | 90 — |
| Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł. | —.— | —.— |
| przez. do los. po 5% . | 85 65 | 85.75 |
| Gal. Tow. kred. po 4% . . | 80.— | —.— |

### 5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. . . . . . | 97 25 | 97.75 |
| detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a. | 103 70 | 103 80 |
| Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. . . . . . . . | 145.50 | 146 50 |
| Kol. półn. po 100 zł. m. k. | 95 75 | 96.— |
| Kol. Lomb. wen. po 500 fr. | 140 — | 142.— |
| Kol. Gloggn. za 100 zł. . | 81.50 | 82 50 |
| Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k. . . . . | 97 50 | 98.50 |
| Lloyda za 100 zł. . . . | 90.— | 91.— |

### 6. Losy.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. . . . . . | 130 — | 130.25 |
| Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k. . . . . . | 100 50 | 101 — |
| Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. | 126 50 | 127.— |
| Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. . . . . | 38 75 | 39 — |
| Esterhazego po 40 zł. m. k | 101 | 101 50 |
| Salma „ 40 „ „ | 38 75 | 39 25 |
| Palfiego „ 40 „ | 37 25 | 37.70 |
| Clarego „ 40 „ „ | 36 — | 36 50 |
| St. Genois „ 40 „ „ | 38 — | 38 50 |
| Windischgrätza 20 zł. „ | 22 75 | 23 — |
| Waldsteina 20 „ „ | 24 75 | 25 25 |
| Keglevicha 10 „ „ | 17 — | 17 25 |

### Weksle.

(Na 3 miesiące.)

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Amsterdam za 100 zł. hol. | —.— | —.— |
| Augsburg za 100 zł. w. p.-n | 114.70 | 114 80 |
| Berlin za 100 tal. . . . | —.— | —.— |
| Wrocław za 100 tal. . . | —.— | —.— |
| Frankfurt za 100 zł. w. p.-n | 114 65 | 114 90 |
| Genua za 100 lir. piem. . | —.— | —.— |
| Hamburg za 100 M. B. . | 101 10 | 101.25 |
| Lipsk za 100 tal. . . . . | —.— | —.— |
| Liworna za 100 lir. tosk. | —.— | —.— |
| Londyn za 10 ft. szt . . | 136 — | 136 — |
| Lugdun za 100 fr. . . . . | —.— | —.— |
| Medyolan za 100 zł. w. a. | 53 45 | 53.45 |
| Marsylia za 100 fr. . . . . | —.— | —.— |
| Paryż za 100 fr. . . . . | 53.65 | 53 65 |
| Praga za 100 zł. w. a. . | —.— | —.— |
| Tryest za 100 zł. w. a. . | —.— | —.— |
| Wenecya za 100 zł. w. a. | —.— | —.— |
| (31 dni po ukazaniu.) | | |
| Bukareszt za 100 piast. woł. | —.— | —.— |
| Konstantynopol za 100 piast. tur. | | —.— |

### Kurs złota.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Dukaty ces. men. . . . | 6.40½ | 6.41 |
| dtto. pełnej wagi . . | 6.40 | 6.40½ |
| Korona . . . . . . . . | 18.75 | 18 80 |
| 20frankówka . . . . . | 10.79 | 10.80 |
| Rosyjski impery. . . . | 11.08 | 11.10 |
| Talar związkowy . . . | 2.02 | 2 02½ |
| Srebro . . . . . . . . | 134.65 | 134 85 |
| Kurs korony w k. kasach | 13 zł. 50 c. | |

# KRONIKA.

(Pożar.) W Rosochach w obwodzie samborskim zgorzały w nocy z 30. na 31. marca domy mieszkalne i zabudowania gospodarskie dwóch włościan tamtejszych Andrzeja i Jana T. Ogień był podłożony, ale sprawcy niewyśledzono dotąd.

(Promień światła jako odczynek chemiczny.) Z „Gazety warszawskiej.“ Nauka w ostatnich czasach jednym krokiem przebyła przestrzeń, o jakiej najmielsza kosmogonia albo najswobodniejsza wyobraźnia, zaledwie odważyła się zamarzyć. Astronomia pomierzyła i zważyła słońce; chemia z pomocą fizyki rozbiera obecnie jego składowe części. Powiada nam ona stanowczo: „Atmosfera słoneczna zawiera w stanie pary wielką liczbę ciał, z których składa się nasza planeta: żelazo, metale wchodzące w skład naszych alkaliów i ziem, potaż, sod, wap, bor, stront, chrom, nikiel, miedź, cynk; ale nie ma w niej ani złota, ani srebra, ani rtęci, ani glinu, cyny, ołowiu, antymonu, arsenu, ani nawet krzemu, przynajmniej w znacznej ilości. Do metali znajdujących się i na ziemi, dodać jeszcze należy coesium i rubidium wczoraj jeszcze nie znane, metale, których nie umiały odkryć wszystkie dotychczasowe drogi chemicznego rozbioru.“ Te twierdzenia nauki tak są dziwne, że w pierwszej chwili nie ledwie policzyliśmy je do marzeń jakiego Swifta, który z moralisty stał się chemikiem, lub do urojeń nowego Mikromegasa; a jednak prace panów Kirchhoft i Bunsen nie mają w sobie ani śladu cudowności ani złudzenia; odkrycia tych dwóch uczonych niemieckich oparte są na najściślejszych postrzeżeniach i zasługują na pomieszczenie między najpiękniejszemi zdobyczami nauk ścisłych. Droga, którą obrali, doprowadziła ich do możności rozpoznawania natury słońca, pomimo jego niesłychanej od nas odległości, a nadto wzbogaciła chemią niesłychanie czułemi, prawie cudownemi środkami, dochodzenia składu ciał, czyli chemicznego rozbioru. Za pomocą tych środków mineralogia zostanie w najważniejszej swojej części uzupełniona, chemia rozszerzy niezmiernie zakres swego panowania i pokona liczne zagadnienia dotąd niepodobne do rozwiązania. Ale dziś już osiągnęliśmy główny owoc tych pięknych badań, najważniejszy dla filozofii przyrody: jedność materjałów składających słońce i ziemię została dotykalnie wykazaną. Chemiczna jedność w naszym systemie planetarnym nie ulega wątpliwości.

Odkrycie to nie może być dla nas obojętnem. Człowiek przez długi czas za środek świata uważał tę drobną kulę po której stąpa i sądził, że między nim a przyrodą mineralną, a nawet organiczną, nie ma żadnego związku. Dziś wiemy już, że materyalnie nie różnimy się w niczem od tego wszystkiego co nas otacza; jesteśmy żywemi laboratoryami, w których przerabiają się wszystkie ciała ziemskie. Teraz pokazano nam, że te ciała ziemskie napełniają cały nasz system planetarny: znaliśmy już związki łączące nas z zwierzęciem, rośliną, wodą, pyłem, z tem wszystkiem co jest nieskończenie drobnem, dziś poznaliśmy nasz związek ze słońcem, z nieskończonością ogromu. (c. d. n.)

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sariyni.* Z c. k. galic. drukarni rządowej.